

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii	<i>Identități regionale în Europa Central-Răsăriteană. Masterat în istorie</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Religie oficială și religie populară în Europa modernă timpurie</i>		2.2. Cod disciplină	MIR 201			
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Daniel Dumitran						
2.4. Titularul activității de seminar	Conf. univ. dr. Daniel Dumitran						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					45
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					
Examinări					3
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursul <i>Diversitate confesională și modernizare socială în Europa modernă timpurie.</i>
4.2. de competențe	Accesul la sursele redactate cu grafie latină/româno-chirilică.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală adecvată

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Descoperirea și utilizarea resurselor bibliografice și arhivistice specifice specializării. C2. Realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau științifică. C3. Participarea la proiecte de cercetare în cadrul specializării. C6. Studiul și cercetarea interdisciplinară, utilizarea corectă a conceptelor domeniului de bază și ale domeniilor conexe.
Competențe transversale	CT1. Asumarea unor norme etice în preluarea și utilizarea informației de orice natură. CT2. Utilizarea computerului și a resurselor informaționale de pe internet. CT3. Comunicarea în procesul de studiu și cercetare, inclusiv în una sau două limbi de circulație internațională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studierea interdisciplinară a fenomenului religios în epoca premodernă și modernă timpurie (raporturile cu istoria religiilor, antropologia și sociologia culturală).
7.2 Obiectivele specifice	Cursul propune investigarea raporturilor și interferențelor dintre religia oficială și cea populară, în contextul general- și central-european al sfârșitului epocii medievale și începutului epocii moderne (sec. XV-XVIII). Sub aspect metodologic, vor fi discutate semnificațiile conferite în istoriografie conceptelor de „religie oficială” și „religie populară”, precum și diversele forme de manifestare ale acestora, începând din perioada Reformelor Bisericii și până în secolul Luminilor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Curs introductiv. Metodologie	Discuții	
C2. „Oficial” și „popular” în dezbaterile istoriografiei vieții religioase cu privire la perioada medievală și modernă 2.1. Tentative de definire 2.2. Aspecte sociologice 2.3. Dezbateri istoriografice	Prelegere, discuții	
C3. Religie oficială și religie populară la sfârșitul Evului Mediu 3.1. Semnificații ale Bisericii și aspecte ale credinței 3.2. Trăsăturile vieții religioase 3.3. Cultul sfinților	Prelegere, discuții	
C4. Reformularea cadrului religiei oficiale prin Reforma protestantă. Atitudinea față de religia populară 4.1. Componente ale religiei: doctrina, cultul și comuniunea 4.2. Consecințele difuzării Reformei asupra vieții religioase 4.3. Reforma: ipostaze istoriografice	Prelegere, discuții	
C5. Reformularea cadrului religiei oficiale prin Reforma catolică. Atitudinea față de religia populară 5.1. Universul religios al clerului și laicilor 5.2. Definirea credinței 5.3. Practici religioase. Posibilități de investigație	Prelegere, discuții	
C6. Instrumentele pentru difuzarea Reformei: clerul parohial și	Prelegere, discuții	

formația lui 6.1. Îndatoririle și statutul membrilor clerului 6.2. Rolul seminariilor 6.3. Profesionalizarea clerului		
C7. Instrumentele pentru difuzarea Reformei în teritoriile catolice: ordinele, congregațiile și asociațiile religioase 7.1. Acțiuni politice și misionare (mijlocul sec. XVI - mijlocul sec. XVII) 7.2. Proiecte de unire parțială în teritoriul polono-lituanian 7.3. Rolul Congregației de Propaganda Fide	Prelegere, discuții	
C8. Misiunile populare, proiect de evanghelizare 8.1. Misiuni „populare”/ misiuni „interne” 8.2. Discursul misionar 8.3. Eficiența misiunilor	Prelegere, discuții	
C9. Parohia, cadru al vieții comunitare a credincioșilor 9.1. Parohia – definiție și evoluție 9.2. Rolul parohului în comunitate 9.3. Locuri ale sociabilității: biserica și cimitirul	Prelegere, discuții	
C10. Reperetele vieții creștine: riturile de trecere 10.1. Originile. Interpretarea creștină 10.2. Norme oficiale și practică religioasă 10.3. Eficiența intervenției Bisericii	Prelegere, discuții	
C11. Ritmurile vieții creștine: sărbătorile 11.1. Origini. Stabilirea calendarului 11.2. Între normă și practică 11.3. Intervenții normative ale statului și eficiența lor	Prelegere, discuții	
C12. Ritmurile vieții creștine: cultul sfinților și practicile de devoțiune 12.1. Origini. De la creștinismul primar la cel medieval târziu 12.2. Forme de manifestare a religiozității 12.3. Modele ale sfințeniei în perioada premodernă	Prelegere, discuții	
C13. Vrajitoria și practicile magice 13.1. Origini. O investigație în Evul Mediu târziu 13.2. Combaterea fenomenului. Biserica oficială și comunitățile 13.3. Manifestări târzii. Dispariție sau retragere din scenă?	Prelegere, discuții	
C14. Concluzii: religia oficială și religia populară la sfârșitul Vechiului Regim 14.1. „Sfârșitul Vechiului Regim”: o formulă general-valabilă? 14.2. Religia populară: o religie subordonată sau suprimată? Eficiența formelor de difuzare a culturii oficiale 14.3. Impactul secularizării. Cât de reală a fost descreștinarea?	Discuții	
Bibliografie generală <ol style="list-style-type: none"> Bonte, Pierre, Michel Izard (coord.), <i>Dicționar de etnologie și antropologie</i>, Iași, Polirom, 1999 [sub voce: Aculturație, Cultură, Cutumă, Evanghelizare, Mit, Religie, Sacru, Tradiție, Transmiere, Vrajitorie]. Burke, Peter, <i>O istorie socială a cunoașterii. De la Gutenberg la Diderot</i>, Iași, Institutul European, 2004. Chartier, Roger, <i>Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim</i>, traducere din limba franceză de Maria Carпов, București, Meridiane, 1997. Clark, Stuart, „French Historians and Early Modern Popular Culture”, în <i>Past and Present</i>, No. 100 (Aug., 1983), pp. 62-99. Delumeau, Jean, <i>Le catholicisme entre Luther et Voltaire</i>, Paris, Presses Universitaires de France, 1971. Delumeau, Jean, <i>Păcatul și frica. Culpabilizarea în Occident (secolele XIII-XVIII)</i>, vol. I- II, Iași, Polirom, 1997. Delumeau, Jean, <i>Liniștiți și ocrotiți. Sentimentul de securitate în Occidentul de altădată</i>, vol. I-II, Iași, Polirom, 2004. Dumitran, Daniel, Ileana Burnichioiu, <i>Sacred Space in Central and Eastern Europe from Middle Ages to the Late Modernity: Birth, Function, and Changes [Annales Universitatis Apulensis. Series Historica, nr. 18/I]</i>, Cluj-Napoca, Mega, 2014. Durkheim, Émile, <i>Formele elementare ale vieții religioase</i>, Iași, Polirom, 1995. Muchembled, Robert, <i>Culture populaire et culture des élites dans la France moderne (XV-e – XVIII-e siècles)</i>, Paris, Flammarion, 1978. Muchembled, Robert, <i>Société et mentalités dans la France moderne XVI-e - XVIII-e siècle</i>, Paris, Armand Colin, 1990. 		

<p>12. Muchembled, Robert, <i>Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi</i>, București, Humanitas, 1997.</p> <p>13. Scribner, R. W. (Ed.), <i>For the Sake of Simple Folk. Popular Propaganda for the German Reformation</i>, Cambridge University Press, 1981.</p> <p>14. Scribner, R. W., <i>Popular Culture and Popular Movements in Reformation Germany</i>, The Hambledon Press, 1987.</p> <p>15. Scribner, Bob, Trevor Johnson, <i>Popular Religion in German and Central Europe, 1400-1800</i>, Macmillan, 1996.</p> <p>16. Thomas, Keith, <i>Religion and the Decline of Magic. Studies in Popular Beliefs in Sixteenth and Seventeenth Century England</i>, London, Weidenfeld and Nicolson, 1971.</p>		
<p>Seminar-laborator</p>		
<p>S1. Seminar introductiv</p> <p>1.1. Prezentarea temelor de discuție</p> <p>1.2. Comunicarea modalității de informare bibliografică și de selectare a surselor</p> <p>1.3. Stabilirea referatelor</p>	<p>Problematizare</p>	
<p>S2. Imaginea „tolerațiilor” în Transilvania: clerul și credincioșii ortodocși în relațiile contemporane</p> <p>2.1. Statutul confesional al ortodocșilor. Interpretări istoriografice</p> <p>2.2. „Tolerații” și „ceialți”: cât de diferiți? Imaginile călătorilor</p> <p>2.3. Construirea unei identități</p> <p>Bibliografie</p> <p>Barbu, Daniel (coord.), <i>Firea românilor</i>, București, Nemira, 2000.</p> <p>Bernath, Mathias, <i>Habsburgii și începuturile formării națiunii române</i>, Cluj-Napoca, Dacia, 1994.</p> <p>Dumitran, Daniel, <i>Împăratul călător. Iosif al II-lea și descoperirea Transilvaniei</i>, în Cristina Bogdan, Silvia Marin Barutcieff, ed., <i>Călători și călătorii. A privi, a descoperi</i>, vol. I. <i>Incursiuni în istorie și artă</i>, București, Ed. Universității din București, 2016, pp. 293-304.</p> <p>Grancea, Mihaela, <i>Călători străini prin Principatele Dunărene, Transilvania și Banat (1683-1789). Identitate și alteritate</i>, Sibiu, Ed. Univ. „Lucian Blaga”, 2002.</p> <p>Heitmann, Klaus, <i>Imaginea românilor în spațiul lingvistic german, 1775-1918. Un studiu imagologic</i>, București, Univers, 1995.</p> <p>Mitu, Sorin, <i>Geneza identității naționale la românii ardeleni</i>, București, Humanitas, 1997.</p> <p>Surse</p> <p>Bozac, Ileana, Teodor Pavel (editori), <i>Călătoria împăratului Iosif al II-lea în Transilvania la 1773</i>, vol. I, Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român, 2006 (pentru informările trimise împăratului).</p> <p>Holban, Maria (red. resp.), <i>Călători străini despre Țările Române</i>, vol. IX, București, Ed. Academiei, 1997; vol. X, I-II, 2000-2001.</p> <p>Alte surse*</p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	
<p>S3. Forme de manifestare și cadre mentale ale religiei românilor transilvăneni: literatura populară</p> <p>3.1. Istoricul cercetărilor și situația actuală. Direcții de investigație</p> <p>3.2. De la manuscrise la cărțile tipărite</p> <p>3.3. Tipuri de surse și circulația lor</p> <p>Bibliografie</p> <p>Barbu, Daniel, <i>Scrisoare pe nisip. Timpul și privirea în civilizația românească a sec. al XVIII-lea</i>, București, Antet, 1996.</p> <p>Bârcă, Meda Diana, <i>Carte și societate în Transilvania secolului al XVIII-lea. Manuscrise de cărți populare românești</i>, Cluj-Napoca Argonaut, 2002.</p> <p>Leu, Valeriu, <i>Cartea și lumea rurală în Banat, 1700-1830</i>, Reșița, Ed. Banatica, 1996.</p> <p>Oprea, Timotei, <i>Rai și iad în cultura populară românească. File de apocalips (sec. XVIII-XIX)</i>, Buzău, Alpha MDN, 2005.</p> <p>Radosav, Doru, <i>Sentimentul religios la români. O perspectivă istorică (sec. XVII-XX)</i>, Cluj-Napoca, Dacia, 1997.</p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	

* Această indicație se referă la sursele identificate de referent, reflectând aspecte regionale specifice temei.

<p>Vasilescu, Mircea, „<i>Iubite cetitoriule...</i>” <i>Lectură, public și comunicare în cultura română veche</i>, Pitești, Paralela 45, 2001.</p> <p>Velculescu, Cătălina, <i>Cărți populare și cultură românească</i>, București, Ed. Minerva, 1984.</p> <p>Surse</p> <p>Cartoian, Nicolae, <i>Cărțile populare în literatura românească. I. Epoca influenței slave. II. Epoca influenței grecești</i>, București, Ed. Enciclopedică Română, 1974.</p> <p>Chițimia, I. C., Dan Simonescu (coord.), <i>Cărțile populare în literatura românească</i>, ediție îngrijită de I. C. Chițimia și Dan Simonescu, vol. I-II, București, Editura pentru literatură, 1963.</p> <p>Gheție, Ion, Al. Mareș (coord.), Seria „Cele mai vechi cărți populare în literatura română”, București, Ed. Minerva / Fundația pentru Știință și Artă, I-XI, 1996-2006.</p> <p>Hașdeu, Bogdan Petriceicu, <i>Cuvente den batrani. Tom II. Cărțile poporane ale românilor în secolul XVI în legatura cu literatura poporana cea nescrisa. Studiu de filologie comparativa</i>, București, Ed. Did. Și Ped., 1984.</p>		
<p>S4. Forme de manifestare și cadre mentale ale religiei românilor transilvăneni: literatura religioasă</p> <p>4.1. Istoricul cercetărilor și situația actuală. Direcții de investigație</p> <p>4.2. Carte și imagine</p> <p>4.3. Tipuri de surse în secolul al XVIII-lea și semnificațiile lor culturale</p> <p>Bibliografie</p> <p>Barbu, Daniel, <i>Scrisoare pe nisip. Timpul și privirea în civilizația românească a sec. al XVIII-lea</i>, București, Antet, 1996.</p> <p>Barbu, Violeta, „Systèmes de représentations populaires du culte marial dans les Pays Roumains (les XVII-XVIII siècle)”, în Maria Crăciun, Ovidiu Ghitta (Eds.), <i>Church and Society in Central and Eastern Europe</i>, Cluj-Napoca, EFES, 1998, pp. 387-399.</p> <p>Leu, Valeriu, <i>Cartea și lumea rurală în Banat, 1700-1830</i>, Reșița, Ed. Banatica, 1996.</p> <p>Nicoară, Toader, „La religion du monde rurale en Transylvanie au XVIII-e siècle”, în Iacob Mârza, Ana Dumitran (editori), <i>Spiritualitate transilvană și istorie europeană</i>, Alba Iulia, 1999, pp. 235-252.</p> <p>Ofrim, Alexandru, <i>Cheia și psaltirea. Imaginarul cărții în cultura tradițională românească</i>, Paralela 45, 2001.</p> <p>Radosav, Doru, <i>Sentimentul religios la români. O perspectivă istorică (sec. XVII-XX)</i>, Cluj-Napoca, Dacia, 1997.</p> <p>Vasilescu, Mircea, „<i>Iubite cetitoriule...</i>” <i>Lectură, public și comunicare în cultura română veche</i>, Pitești, Paralela 45, 2001.</p> <p>Surse</p> <p>Dumitran, Ana, <i>Poarta ceriului</i>, Alba Iulia, Altip, 2007.</p> <p>Gheție, Ion (coord.), <i>Texte românești din secolul al XVI-lea</i> (I. Catehismul lui Coresi. II. Pravila lui Coresi. III. Fragmentul Teodorescu. IV. Glosele Bogdan. V. Prefețe și epiloguri), București, Ed. Academiei R.S.R., 1982.</p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	
<p>S5. Forme de manifestare și cadre mentale ale religiei românilor transilvăneni: arta religioasă</p> <p>5.1. O spiritualitate (post)bizantină în forme baroce?</p> <p>5.2. Realizări exemplare. Artă și viață religioasă</p> <p>5.3. Posibilitatea unei istorii sociale a artei religioase premoderne</p> <p>Bibliografie</p> <p>Barbu, Violeta, „Systèmes de représentations populaires du culte marial dans les Pays Roumains (les XVII-XVIII siècle)”, în Maria Crăciun, Ovidiu Ghitta (Eds.), <i>Church and Society in Central and Eastern Europe</i>, Cluj-Napoca, EFES, 1998, pp. 387-399.</p> <p>Bârcă, Ana, <i>Biserici de lemn din Sălaj</i>, București, Noi Media Print, f.a.</p> <p>Cristache-Panait, Ioana, <i>Arhitectura de lemn din Transilvania I. Județele Alba, Mureș și Harghita</i>, Editura Museion, București, 1993.</p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	

<p>Eadem, <i>Arhitectura de lemn din județul Hunedoara</i>, București, Ed. ARC, 2000.</p> <p>Dudáš, Miloš, <i>Wooden Churches and Bell-Towers in Slovakia</i>, Prešov, Polygraf Print, 2010 (cu versiune și în limbile slovacă și germană).</p> <p>Dumitran, Ana, Enikő Hegedűs, Vasile Rus, <i>Fecioarele înlăcrimate ale Transilvaniei. Preliminarii la o istorie ilustrată a toleranței religioase</i>, Alba Iulia, Altip, 2011.</p> <p>Irali, Jean-Pierre, <i>Le culte des saints catholiques en Europe Centrale et Orientale</i>, Paris, Editions Romaines, 2011.</p> <p>Nicoară, Toader, „Le miraculeux et le magique dans la religion des Roumains de Transylvanie au XVIII siècle”, în Maria Crăciun, Ovidiu Ghitta (Eds.), <i>Church and Society in Central and Eastern Europe</i>, Cluj-Napoca, EFES, 1998, pp. 413-424.</p> <p>Porumb, Marius, <i>Dicționar de pictură veche românească din Transilvania: sec. XIII-XVIII</i>, București, Ed. Academiei Române, 1998.</p> <p>Rustoiu, Ioana et alii, ...<i>Prin mine, Ioan Pop Zugravul</i>, Alba Iulia, Altip, 2008.</p> <p>Sabău, Nicolae, <i>Sculptura barocă în România. Secolele XVII-XVIII</i>, București, Meridiane, 1992.</p> <p>Idem, <i>Metamorfoze ale Barocului transilvan. Vol. II. Pictura</i>, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2005.</p> <p>Theodorescu, Răzvan, <i>Civilizația românilor între medieval și modern. Orizontul imaginii (1550-1800)</i>, vol. I-II, București, 1987.</p> <p>Zamora, Luiza, <i>Lemn. Biserici din nordul Olteniei</i>, București, Artă Grafică, 2010.</p> <p>Surse La alegerea studenților.</p>		
<p>S6. Tulburările social-confesionale: un revelator al gradului de religiozitate a românilor transilvăneni</p> <p>6.1. Cadrul istoric. Definirea limitelor cronologice. Opinii istoriografice</p> <p>6.2. „Neuniți”, între Visarion Sarai și Sofronie din Cioara: identitate asumată sau respingere a diferenței?</p> <p>6.3. Problema religiozității. <i>Legea românească</i> și noile forme de definire a apartenenței</p> <p>Bibliografie</p> <p>Dragomir, Silviu, <i>Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII</i>, ediție îngrijită de Sorin Șipoș, vol. I-II, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2012 (se poate folosi și o ediție anterioară).</p> <p>Dumitran, Daniel, „Forme ale definirii identitare în Transilvania veacului al XVIII-lea. Introducere la critica imaginii istoriografice a românilor neuniți”, în vol. <i>Unirea românilor transilvăneni cu Biserica Romei. Vol. II. De la 1701 până în anul 1761</i>, editat de Johann Marte, Viorel Ioniță, Wolfgang Nikolaus Rappert, Laura Stanciu, Ernst Christoph Suttner, București, Editura Enciclopedică, 2015, pp. 738-839.</p> <p>Gorun, Gheorgeh, <i>Reformismul austriac și violențele sociale din Europa Centrală 1750-1800</i>, Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 1998.</p> <p>Hitchins, Keith, „Tradiție religioasă și conștiință națională la românii din Transilvania, 1730-1780”, în vol. <i>Mit și realitate în istoriografia românească</i>, București, Ed. Enciclopedică, 1997, pp. 11-32.</p> <p>Pâclișanu, Zenovie, <i>Istoria Bisericii Române Unite</i>, ediție îngrijită de Pr. Ioan Timbuș, Târgu-Lăpuș, Galaxia Gutenberg, 2006.</p> <p>Prodan, David, <i>Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române</i>, București, Editura Enciclopedică, 1998 (se poate folosi și ediția din anul 1984).</p> <p>Suttner, Ernst Christoph, <i>Teologie și biserică la români de la încreștinare până în secolul al XX-lea</i>, Târgu-Lăpuș, Galaxia Gutenberg, 2011.</p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	

<p>I. Tóth Zoltán, <i>Primul secol al naționalismului românesc ardelean, 1697-1792</i>, București, Pythagora, 2001.</p> <p>Surse Bod, Petrus, <i>Brevis Valachorum Transylvaniam incolentium Historia</i>, addenda la Ana Dumitran, Gúdor Botond, Nicolae Dănilă, <i>Relații interconfesionale româno-maghiare în Transilvania (mijlocul secolului XVI – primele decenii ale secolului XVIII)</i>, Alba Iulia, 2000. Pall, Francisc, <i>Inochentie Micu-Klein. Exilul la Roma, 1745-1768. Documente inedite</i>, vol. II/1-2, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1997. Săsăujan, Mihai, <i>Habsburgii și Biserica Ortodoxă din Imperiul Austriac (1740-1761). Documente</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2003. Stanciu, Laura, Keith Hitchins, Daniel Dumitran (editori), <i>Despre Biserica românilor din Transilvania. Documente externe (1744-1754)</i>, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009.</p>		
<p>S7. Problema religiei populare în Transilvania. Posibilitatea unei investigații 7.1. Direcții și modalități de investigație 7.2. Problema surselor 7.3. Utilitatea abordării interdisciplinare</p> <p>Bibliografie Bernea, Ernest, <i>Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român</i>, București, Humanitas, 1997. Cristescu Golopenția, Ștefania, <i>Drăguș, un sat din Țara Oltului. Credințe și rituri magice</i>, [Biblioteca de Sociologie, Etică și Politică], București, 1944. Densușianu, Nicolae, <i>Vechi cântece și tradiții populare românești. Texte poetice din răspunsurile la „Chestionarul istoric” (1893-1897)</i>, ediție critică de I. Oprea, București, Minerva, 1975. Ghinoiu, Ion, <i>Sărbători și obiceiuri românești</i>, București, Elion, 2003. Kligman, Gail, <i>Nunta mortului. Ritual, poetică și cultură populară în Transilvania</i>, ediția a II-a, Iași, Polirom, 2005. Marian, Simion Florea, <i>Nașterea la români. Studiu etnografic</i>; Idem, <i>Nunta la români. Studiu istorico-comparativ etnografic</i>; Idem, <i>Înmormântarea la români. Studiu etnografic</i>. Ediție îngrijită de Jordan Datcu, București, Saeculum I.O., 2000. Nicoară, Toader, „Le miraculeux et le magique dans la religion des Roumains de Transylvanie au XVIII siècle”, în Maria Crăciun, Ovidiu Ghitta (Eds.), <i>Church and Society in Central and Eastern Europe</i>, Cluj-Napoca, EFES, 1998, pp. 413-424. Nicolescu, Costion, <i>Elemente de teologie țărănească. Chipul creștin țărănesc al lui Dumnezeu</i>, București, Editura Vremea XXI, 2005. Oișteanu, Andrei, <i>Ordine și haos. Mit și magie în cultura tradițională românească</i>, Iași, Polirom, 2004. Pamfile, Tudor, <i>Sărbătorile la români. Studiu etnografic</i>, ediție de Jordan Datcu, București, Saeculum I. O., 1997. Pavelescu, Gheorghe, <i>Cercetări asupra magiei la românii din Munții Apuseni</i>, [Biblioteca de Sociologie, Etică și Politică], București, 1945. Zugravu, Nelu, <i>Geneza creștinismului popular al românilor</i>, București [Bibliotheca Thracologica XVIII], 1997.</p> <p>Surse Brill, Tony, <i>Tipologia legendei populare românești. I. Legenda etiologică</i>, ediție de I. Oprea, București, Saeculum I. O., 2005 (cap. „Omul și organizarea vieții lui” – moartea, nunta, profesiunile; „Popoarele” (bulgari, evrei, nemți, români, turci, țigani, sași, secui, unguri; atitudini; dăruirea popoarelor). Fochi, Adrian, <i>Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea: răspunsurile la chestionarele lui Nicolae Densușianu</i>, București, Ed. Minerva, 1976. Niculiță-Voronca, Elena, <i>Datinele și credințele poporului român</i></p>	<p>Problematizare și dezbateri. Prezentare de referate</p>	

<p><i>adunate și așezate în ordine mitologică</i>, ediție îngrijită de Victor Durnea, vol. I-II, Iași, Polirom, 1998.</p> <p>Popp, Vasilie, <i>Obiceiuri de înmormântare la românii ardeleni. 1817</i>, Budapeșt, 2006 (conține și versiune maghiară; o altă ediție, cu titlul <i>Despre înmormântările comune la daco-romani</i>, Alba Iulia, Aeternitas, 2004).</p> <p>Șincai, Gheorghe, <i>Învățătură firească spre surparea superstiției norodului</i>, ediție critică de Dumitru Ghișe și Pompiliu Teodor, București, Ed. Științifică, 1964.</p> <p>Alte surse</p>		
---	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Familiarizarea cu principalele concepte utilizate în cadrul disciplinei și cu maniera de cercetare specifică le oferă posibilitatea studenților de a participa la proiecte de cercetare în cadrul specializării și în domeniile conexe, pe direcțiile prioritare ale cercetării. Ei își pot valorifica astfel pregătirea profesională acumulată în timpul studiilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	25%
	Parcurgerea bibliografiei		25%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		10%
	Participarea regulată la dezbateri	Practică: referat	40%
10.6 Standard minim de performanță:			
Demonstrarea competențelor în identificarea și valorificarea tipurilor de surse, edite și inedite, care pot oferi perspective noi de cercetare pe direcțiile aprofundate în cadrul cursului. Studenții au îndatorirea de a realiza o cercetare aplicată, bazată pe investigarea bibliografiei speciale, a surselor edite și inedite, referitoare la unul dintre subiectele de seminar. Referatul va fi prezentat, în formă orală, la seminar și va fi predat, în formă scrisă revizuită, la sfârșitul semestrului.			

Data completării
26.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
27.09.2016

Semnătura directorului de departament